

1 VYUČOVACÍ HODINA

PUBERTA, PRVOTNÉ A DRUHOTNÉ POHLAVNÍ ZNAKY

Puberta je období pohlavního dospívání. Průměrný počátek puberty u dívek je 11 let, u chlapců je 13 let. Příčinou nástupu puberty jsou hormony produkované žlázami s vnitřním vyměšováním. Jsou to **EPIFÝZA** (šišinka) a **HYPOFÝZA**, které tvoří mezimozek a **POHLAVNÍ ŽLÁZY**, kdy u žen se nazývají **VAJEČNÍKY** a u mužů **VARLATA**.

Prvotní pohlavní znaky určují příslušnost k pohlaví a mají význam pro schopnost rozmnožování.

Druhотné pohlavní znaky určují stupeň vyspělosti. Odlišují se dle pohlaví a slouží k přitažlivosti (ochlupení těla, velikost prsu, vývoj kostry,...).

Některé příklady druhotných znaků:

ŽENY - prsy, rozšířená pánev, jemná pleť

MUŽI - vousy nad rty a na bradě, vyčnívající ohryzek, hlubší hlas, rozšířená ramena, mohutnější hrudník

U OBOU - ochlupení v podpaží, pubické ochlupení.

Příčinou rozvoje druhotných pohlavních znaků je **HORMON**:

chlapci - **TESTOSTERON**

dívky - **ESTROGEN**.

Nejnápadnější pubertální změnou na těle dívek je vývin prsů.

Stavba prsů: velikost prsů je dána vrstvou **tuku**, vnitřní část prsu vyplňuje **mléčná žláza**, její vývody ústí na povrch na **prsí bradavce**, okolí této části je tmavší a nazývá se **dvorec**.

Význam prsů: a) tvorba mléka

b) způsobují sexuální uspokojení

c) druhotný pohl. znak (signál přitažlivosti).